

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

ECCE4001

Pwy ydw i?: Archwilio Hunaniaeth Broffesiynol

ECCE4001

Who Am I?: Exploring Professional Identity

Thema 4: Datblygu Sgiliau Academaidd -
Cyfeirnod

Theme 4: Developing Academic Skills -
Referencing

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

www.uwtsd.ac.uk

Cynnwys y Thema

Theme Content

- Beth yw cyfeirnod?
- Rhesymau dros Gyfeirnod
- Arddulliau Cyfeirnod
- Arddull Cyfeirnod Harvard
- What is referencing?
- Reasons for Referencing
- Referencing Styles
- Harvard Referencing style

Astudiaeth dan Arweiniad - Cyfeirnodi

Guided Study - Referencing

- Os nad ydych wedi gwneud hynny yn barod, bydd angen i chi gwblhau'r cwrs InfoSkills ar Gyfeirnodi fel rhan o'r Thema hon.
- If you have not already done so you will need to complete the InfoSkills course on Referencing as part of this Theme.

Beth yw cyfeirnod?

What is referencing?

Gweithgaredd Trafod

Beth ddywedodd y cwrs
InfoSkills am gyfeirnod?

Pam mae'n bwysig?

Beth all ddigwydd os byddwch
chi'n cyfeirnod i'n anghywir?

Discussion Activity

*What did the InfoSkills course
say about referencing?*

Why is it important?

*What can happen if you get
referencing wrong?*

Rhesymau dros Gyfeirnodi

Reasons for Referencing

- Mae Pears & Shields (2016) yn dadlau bod sawl rheswm dros gyfeirnodi'n gywir.
- Mae'n eich caniatáu i:
- Pears & Shields (2016) argue that there are several important reasons for referencing correctly
- It allows you to:

Rhesymau dros Gyfeirnodi

Reasons For Referencing

- Ddangos eich bod wedi darllen yn eang ynghylch y pwnc ac wedi ystyried a gwerthuso'r hyn mae eraill wedi'i ysgrifennu
- Dangos tystiolaeth o'ch ymchwil i'ch tiwtor ac felly eich cyfraniad i'r pwnc
- Demonstrate that you have read widely on the subject and considered and evaluated the writings of others
- Show your tutor the evidence of your research and therefore your contribution to the topic

(Pears & Shields, 2016, t.1)

(Pears & Shields, 2016, p.1)

Rhesymau dros Gyfeirnod

Reasons For Referencing

- Sefydlu hygrededd ac awdurdod eich syniadau a'ch dadleuon
- Galluogi'r darllenydd i ddod o hyd i'r deunydd gwreiddiol rydych chi'n ei ddefnyddio (at eu defnydd eu hunain)
- Rhoi cydnabyddiaeth i'r awdur/crëwr gwreiddiol
- Establish the credibility and authority of your ideas and arguments
- Enable the reader to locate the original material you use (for their own use)
- Give credit to the original author/creator

(Pears & Shields, 2016, t.1)

(Pears & Shields, 2016, p.1)

Rhesymau dros Gyfeirnod

Reasons For Referencing

- Galluogi'r darllenydd i ffurfio eu barn eu hunain ar werth eich ffynonellau a sut rydych chi wedi'u dehongli
- Gwahaniaethu rhwng eich syniadau eich hun a syniadau eraill
- Enable the reader to form their own views on the value of your sources and how you have interpreted them
- Distinguish between your own ideas and those of others

(Pears & Shields, 2016, t.1)

(Pears & Shields, 2016, p.1)

Rhesymau dros Gyfeirnodi

Reasons For Referencing

- Amlygu pwyntiau perthnasol trwy **ddyfynnu, aralleirio neu grynhoi** o'r testun gwreiddiol
- Cyflawni gwell farc neu radd
- Osgoi **llên-ladrad**
- Highlight relevant points by **quoting, paraphrasing or summarising** from the original text
- Achieve a better mark or grade
- Avoid **plagiarism**

(Pears & Shields, 2016, t.1)

(Pears & Shields, 2016, p.1)

Adnodd Hanfodol ar gyfer Cyfeirnod Essential Resource for Referencing

- Mae Cite Them Right yn ganllaw cyfeirnod hanfodol ar gyfer myfyrwyr
- Mae bellach ar gael yn electronig drwy'r Llyfrgell
- Cite Them Right is an essential referencing guide for students
- It is now available electronically via the Library

Arddulliau Cyfeirnod

Referencing Styles

- Pan fyddwn yn cyfeirio at ffynhonnell, mae angen i ni wneud hynny mewn ffordd benodol iawn
- Gelwir hyn yn Arddull Cyfeirnod
- Mae yna nifer o wahanol arddulliau cyfeirnod, sy'n gallu bod yn ddryslyd
- When we reference a source, we need to do so in a very specific way
- This is known as a Referencing style
- Confusingly, there are a number of different referencing styles

Arddulliau Cyfeirnod

Referencing Styles

- Mae hyn oherwydd bod gan wahanol ddisgyblaethau academaidd wahanol flaenoriaethau (e.e. gwyddorau, dyniaethau, peirianeg ac ati),
- Felly, mae arddulliau cyfeirnodu'n pwysleisio gwahanol wybodaeth fel dyddiadau (APA – American Psychological Association) neu awduraeth (MLA – Modern Language Association).
- This is because different academic disciplines have different priorities (e.g. sciences, humanities, engineering etc.),
- Therefore, referencing styles emphasise different information such as dates (APA – American Psychological Association) or authorship (MLA – Modern Language Association).

Arddulliau Cyfeirnod

Referencing Styles

- Pa bynnag arddull a ddefnyddir, mae ganddynt rai pethau yn gyffredin;
- Maent yn gwella eglurder a chysondeb o fewn maes astudio, gan ei gwneud yn haws i ddarllenwyr ddeall a dod o hyd i ffynonellau.
- Maent yn helpu i osgoi **llên-ladrad** trwy sicrhau bod ffynonellau yn cael eu cydnabod yn glir ac yn gywir.
- Whichever style is used, they have some things in common;
- They improve clarity and consistency within a field of study, making it easier for readers to understand and find sources.
- They help avoid **plagiarism** by ensuring sources are clearly and correctly acknowledged.

Arddulliau Cyfeirnod

Referencing Styles

- Maent yn cefnogi hygyrddedd a thryloywder trwy ganiatáu i ddarllenwyr ddod o hyd i'r ffynonellau gwreiddiol a'u gwirio.
- Maent yn adlewyrchu traddodiadau a chonfensiynau hanesyddol sydd wedi datblygu o fewn cymunedau academiaidd penodol dros amser
- They support credibility and transparency by allowing readers to locate and verify the original sources.
- They reflect historical traditions and conventions that have developed within specific academic communities over time.

Arddull Cyfeirnodi Harvard

The Harvard Referencing Style

- Mae arddull cyfeirnodi Harvard yn un o'r systemau cyfeirnodi hynaf, ac mae ei wreiddiau yn mynd yn ôl i ddiwedd y 19eg ganrif.
- Fel arfer, caiff ei gysylltu ag Edward Laurens Mark, sŵolegydd ym Mhrifysgol Harvard, a gyflwynodd system awdur-dyddiad yn ei waith ym 1881 i wneud ffynonellau gwyddonol yn haws i'w holrhain.
- The Harvard referencing style is one of the oldest citation systems, and its origins go back to the late 19th century.
- It is commonly linked to Edward Laurens Mark, a zoologist at Harvard University, who in 1881 introduced an author–date system in his work to make scientific sources easier to track.

Arddull Cyfeirnoddi Harvard

The Harvard Referencing Style

- Cynlluniwyd y dull hwn – gan ddefnyddio cyfenw'r awdur a'r flwyddyn gyhoeddi yn y testun – i helpu darllenwyr i adnabod a dod o hyd i ffynonellau'n gyflym heb dorri ar draws llif ysgrifennu.
- This approach—using the author's surname and year of publication in the text—was designed to help readers quickly identify and locate sources without interrupting the flow of writing.

Arddull Cyfeirnodi Harvard

The Harvard Referencing Style

- Dros amser, mabwysiadwyd y system hon yn fwy eang ar draws disgyblaethau ac fe'i galwyd yn anffurfiol yn "system Harvard", er nad oes un fersiwn swyddogol.
- Dyma'r system rydyn ni'n ei defnyddio yn ein Disgyblaeth Academaidd ni
- Over time, this system was adopted more widely across disciplines and became known informally as the "Harvard system," although there is no single official version.
- This is the system that we use in our Academic Discipline

System Cyfeirnoddi Harvard

The Harvard Referencing System

- Byddwn nawr yn edrych ar fideo byr gan Brifysgol South Bank Llundain
- Wrth i chi wyllo'r fideo, gwnewch nodyn o unrhyw negeseuon neu gwestiynau allweddol
- We will now look at a short video from London South Bank University
- As you watch the video make a note of any key messages or questions

(London South Bank University, 2015)

Cymorth Cyfeirnod yn PCYDDS

Referencing Support at UWTSD

- Eich Tiwtor
- Llyfrgell PCYDDS (PCYDDS, 2026a)
- Cymorth a Llesiant Myfyrwyr (PCYDDS, 2026b)
- Your Tutor
- The UWTSD Library (UWTSD, 2026a)
- Student Support & Wellbeing (UWTSD, 2026b)

Astudiaeth dan Arweiniad: Cyfeirnodi

Guided Study: Referencing

- Gan ddefnyddio'r daflen Astudiaeth dan Arweiniad a'r daflen a ddarparwyd, cwblhewch ddyfyniad a chyfeirnod ar gyfer y gwerslyfr, yr erthygl a'r dudalen we.
- Using the Guided Study sheet and the handout provided, complete a citation and a reference for the textbook, article and webpage.

Cyn y Sesiwn Nesaf

Before the Next Session

- Cwblhewch y Cwis ar Moodle
- Complete the Quiz on Moodle

Cyfeirnodau

London South Bank University (2015) *Harvard referencing tutorial* [Video]
Available at: [Harvard Referencing Tutorial – YouTube](#) [Cyrchwyd Ddiwethaf
27/05/2026]

Pears, R. & Shields, G. (2016) *Cite Them Right* (10^{fed} Rhifyn.) Palgrave
Macmillan

Pears, R. and Shields, G. (2025) 'Harvard referencing'. In: *Cite them right: the essential referencing guide*. Available at: [Cite Them Right](#) [Cyrchwyd Ddiwethaf
27/05/2026]

UWTSD (2026a) *Library & learning resources* Available at: [Library and Learning Resources | University of Wales Trinity Saint David](#) [Cyrchwyd Ddiwethaf
27/05/2026]

UWTSD (2026b) *Student support & wellbeing* Available at: [Student Support and Wellbeing | University of Wales Trinity Saint David](#) [Cyrchwyd Ddiwethaf
27/05/2026]

References

London South Bank University (2015) *Harvard referencing tutorial* [Video]
Available at: [Harvard Referencing Tutorial – YouTube](#) [Last Accessed 27/05/2026]

Pears, R. & Shields, G. (2016) *Cite Them Right* (10th Ed.) Palgrave Macmillan

Pears, R. and Shields, G. (2025) 'Harvard referencing'. In: *Cite them right: the essential referencing guide*. Available at: [Cite Them Right](#) [Last Accessed 27/05/2026]

UWTSD (2026a) *Library & learning resources* Available at: [Library and Learning Resources | University of Wales Trinity Saint David](#) [Last Accessed 27/05/2026]

UWTSD (2026b) *Student support & wellbeing* Available at: [Student Support and Wellbeing | University of Wales Trinity Saint David](#) [Last Accessed 27/05/2026]